

Dk - DIALOG

Slouží pro provozní účely Demokratického klubu. Určeno jeho členům.

Adresa: Demokratický klub, pošt.přihrádka 663, 111 21 Praha 1

K p o s l á n í Dk - D I A L O G U

Vážení přátelé,
kolegyně a kolegové v Demokratickém klubu,

písemnost, kterou máte v ruce, má být jedním ze stálých prostředků výměny názorů a informací uvnitř Dk a přípravy stanovisek Dk k aktuální politické realitě. Z praktických zřetelů jde též o to, aby členové klubu, kteří se nemohou - ať výjimečně, ať zpravidla - účastnit jeho diskusních a jiných členských setkání, neztráceli kontakt s životem klubu a zejména možnost tento život ze své strany aktivně ovlivňovat; to se týká zvláště i mimopražských členů klubu včetně členů ze zahraničí. Rovněž jde o zhospodárnění provozu klubu v souvislosti s náklady na poštovné.

Náplň informační části Dk - Dialogu budou tvořit jednak zprávy z klubovního života včetně upozornění na připravované akce /upozornění tu bude moci někdy z úsporných důvodů plnit funkci pozvánky/, jednak stanoviska Dk k aktuální politické realitě zpravidla zpracovaná a schválená příslušnými orgány klubu, a to buď v plném znění, nebo - zatím, vzhledem k omezenému rozsahu Dk - Dialogu - jejich podstatné body nebo resumé.

Těžiště Dk - Dialogu by však měla tvořit část věnovaná výměně názorů, v níž by členové klubu reagovali především na aktuální politické dění, dotčené v denním tisku a v dalších sdělovacích prostředcích, popříp. na obecnější politické problémy vyskytující se v místě jejich bydliště nebo na pracovišti. Obsah této části tedy bude vycházet z příspěvků čtenářů vyjadřujících názory a otázky, které považují za důležité, i odezvy na otázky nastolené v Dk - Dialogu jinými členy klubu. Podstatný význam pro plnění poslání klubu tu budou mít náměty stanovisek k aktuální politické realitě. Předpokládáme, že každý, kdo se považuje za aktivního člena Dk, by mohl a měl být účastníkem dialogu, a tudíž i spolutvůrcem Dk - Dialogu. Zdrženlivost a ostych tu nejsou na místě. Jediné vymezení tvoří samo poslání Dk, to jest soustředění na otázky demokratismu, jeho ochrany a rozvíjení; nejde o věcnou stránku zvláštních zájmů hospodářských, sociálních, ekologických, kulturních apod. Z účelu a rozsahu Dk - Dialogu

vyplývá, že příspěvky by měly být rozsahem úsporné a stylově maximálně sdělné, bez snah o slohovou květnatost a ironizující nebo poetizující barvitost. Nebude zde zatím prostor pro úvahy, komentářové články, pro informace mimoklubovní, pro názory na historické události, osobnosti apod., pokud nemají bezprostřední vztah k aktuální politické realitě.

Je však třeba výrazně poznamenat, že vedle stanovisek a připomínek s předpokladem publikování v Dk - Dialogu jsou žádoucí a vítaná i vyjádření a podněty, které nebudou určeny k publikování, ať už se budou týkat samotného Dk - Dialogu /jeho uspořádání, obsahového zaměření apod./, nebo širších otázek vnitřního života i vnějšího působení Dk anebo vnější aktuální politické reality; v těchto případech náměty stanovisek Dk ani jiná vyjádření není třeba rozsahově omezovat.

Přípravu Dk - Dialogu bude zajišťovat redakční skupina pověřená výborem Dk.

Věříme, že cesta, na kterou se dnes Dk - Dialog vydává, ukáže-li se schůdnou, povede časem ke vzniku periodické tiskoviny Dk způsobilé překročit svým uplatněním rámcem členské základny klubu. Obracíme se k Vám s výzvou, abyste k tomu brzy přispěli svou iniciativní dopisovatelskou aktivitou.

Předsednictvo výboru
Demokratického klubu

T e c h n i c k é i n f o r m a c e

1. Příspěvky určené k publikování v Dk - Dialogu by v zásadě neměly překročit 30 řádek strojopisu; jen výjimečně lze připustit rozsah větší.
2. Příspěvky se nehonorují a nevracejí.
3. Předpokládá se, že vše, co redakční skupina obdrží jako korespondenci od členů Dk, může být použito po event. zkrácení pro Dk - Dialog, pokud autor výslovně neuvede, že jde o interní sdělení, jehož publikování si nepřeje.
4. Příspěvky budou v Dk - Dialogu otiskovány pod plnými jmény autorů bez titulů a vědeckých hodností. Pseudonymů používat nelze, pokud by si však autor zásadně nebo v určitém konkrétním případě uvedení svého jména nepřál, může si zvolit značku, která netvoří slovo. Redakční skupině musí být ovšem autor znám, proto se doporučuje kromě značky vždy uvést jméno a adresu, popřípadě členské číslo Dk.
5. Dk - Dialog bude členům Demokratického klubu zasílán na adresu bytu poštou.
6. Adresa redakční skupiny Dk - Dialogu, jejímž koordinátorem byl ustanoven člen klubu Jos. Janoušek, je shodná s adresou Demokratického klubu.

K e s t a n o v í s k u D k č. 3/1990

Dk projednal, v příslušných svých orgánech schválil a dne 9. listopadu 1990 zaslal Lidovým novinám k uveřejnění stanovisko "Které OF nesmí zaniknout?". V pozdějším telefonickém hovoru bylo s redakcí dojednáno, že bude zaslána zkrácená verze. To se stalo dne 23. listopadu 1990, přičemž byla uvedena všechna původní jména signatářů /v tomto případě bez funkcí, avšak s tím, že jde o členy Dk/. Bez dalšího styku s redakcí pak vyšlo dne 29. listopadu 1990 v Lidových novinách uvedené stanovisko Dk, jež vychází z původního znění, zejména zachovává výslovný poukaz na Dk a jeho povahu; byly však vypuštěny některé části textu /zejména též v závěru uváděná představa o funkci OF jako organizace spolupůsobící v garantování demokracie/ a výčet signatářů.

Uvádíme dále stanovisko Dk č. 3/1990 v plném původním znění; přitom části textu a podpisů, které v uveřejněném znění nebyly obsaženy, jsou podtrženy plně, a pozměněná slova jsou podtržena přerušovaně.

/Informace o stanoviscích Dk č. 1 a 2 z roku 1990 uvedeme v Dk - Dialogu později./

č. 1 K t e r é O F n e s m í z a n i k n o u t ?

V Lidových novinách byla dne 1.11.1990 uveřejněna výzva členů Transnacionální strany "OF nesmí zaniknout!". Otázka, která je tu dotčena, nepochybně zaslouží pozornost. Demokratický klub, nestraničká politická organizace soustředěná na obranu a rozvíjení demokratismu, nenáleží mezi organizace zastřešované Občanským fórem; zastává přitom názor, že problém podstaty a podoby další existence OF svým významem a dosahem daleko překračuje současnou strukturu samotného OF i okruhů občanů, kteří byli v letošním červnu jeho voliči. Současně však má za to, že právě pro tento význam otázky je třeba respektovat její složitost a náročnost a nahlížet ji přinejmenším z hlediska současné reality a z hlediska perspektivních požadavků a potřeb mladé demokracie.

Z hlediska prošlého vývoje vyznačeného proměnami identity je si třeba především ujasnit, o které OF jde: o to, které v listopadu 1989 reprezentovalo lidové "NE" vyřknuté vyžilému totalitnímu systému, nebo o to, které bylo vítězem ve volbách v červnu 1990, nebo o nečitelně profilované OF letošního léta či o strukturující se politický útvar současného podzimu? Domníváme se, že bez pochybností, s úctou i obdivem lze přijmout jen způsob a výsledek působení OF v prvních týdnech po 17. listopadu 1989. Je přirozené, že poté musely pochybnosti vznikat a narůstat v té míře, jak bylo nutno se od vyřčeného "NE" obracet k očekávanému "ANO, ale JAK?". Sjednocení v negaci je prosté a poměrně snadné; jednota v pozitivním návodu v tak širokém spektru politických názorů a postojů nemohla být trvalá. Přežívající vnější jednota tak působila stále více dojmem věrnosti osvědčené firmě. Autentické původní listopadové OF sehrálo svou historickou úlohu v daném momentu vývoje; patrně - věříme - nenastane již situace pro reprízu; je však jisté, že nenastanou situace, kdy v rámci existujícího demokratického základu by bylo nutno říci "NE"s původní jednoznačností a s původní autoritou uplatněnou Občanským fórem jménem úhrnu politických subjektů v šíři původního spektra?

Z hlediska současné reality se zdá podstatným, že výzvy proti organizačně vyjádřenému rozdělení OF jsou nejen nevhodné, ale i věcně problematické. Dělení již začalo, a to jako logický důsledek povahy zastřešené plurality. Nejde o pluralitu názorů ve variantách, které by se projevovaly jako frakce jednotného hnutí, nejde o pluralitu překonatelnou debatami, nýbrž o pluralitu vyhraněně rozdílných postojů víceméně stabilizovaných skupin jejich zastánců. Je pak otázkou, jaký význam by mělo usilovat o vnějškovou organizační jednotu, jestliže by to bylo spojeno buď s nežádoucím předpokladem potlačení výrazně odchylných názorů významných skupin uvnitř hnutí, anebo s nežádoucím následkem rizika vzájemně protisměrného působení vně hnutí.

Došel-li vývoj až sem - ač zřejmě ještě neskončil - je zcela pochopitelný zájem o to, komu zůstane firma. Zdají se tu pochopitelnými i výhrady vytěšňované levice, že vytěšňující pravici nenáleží automaticky označení hnutí původně jiné politické skladby. Zdá se, že by nemělo náležet žádnému z dílčích nástupnických útvarů.

Z hlediska perspektivních potřeb věrohodně se stabilizujícího demokratického řádu by jistě bylo třeba respektovat i zájmy suveréna v demokracii, totiž lidu. Ten dal v parlamentních volbách na úvěr Občanskému fóru důvěru z pohledu, pro který bylo čitelné dostatečně: demokracii proti totalitě. Pro opakování takového spíše plebiscitního než volebního projevu není propříště důvod. Nemá-li /když při takové šíři spektra ani nemůže mít/ OF jako celek jediný pozitivní a přitom dostatečně specifikující program, mělo by s dostatečným předstihem umožnit svým voličům včas se orientovat v programech i osobních seskupeních nástupnických politických útvarů.

Na základě těchto úvah dospíváme ke dvěma závěrům: Za prvé, současné OF by mělo pokročit ve své strukturaci tak, aby se stalo východiskem pro ideové, programové i organizační osamostatnění základních proudů do pojmenovaných skutečných demokratických politických stran; mezi nimi by měla nutně zaujmout odpovídající místo strana demokratického středu, kterou zatím v dostatečně vykrystalizované podobě postrádá jak vnitřní spektrum OF, tak i spektrum samostatných politických stran; bylo by to žádoucí z hlediska perspektivní stability státní politiky, jež zřejmě bude produktem koalic. Za druhé, Občanské fórum by mělo být - včetně svého názvu - vyhrazeno pro funkci, jež odpovídá jeho původnímu poslání, tj. stát se nestranickým subjektem záruk demokratického vývoje v mezních situacích; mělo by být na stráž a být způsobilé rychle a účinně orientovat a mobilizovat demokratickou veřejnost proti projevům a pokusům o prosazení militantního extrémismu překračujícího hranice demokracie; při takto pojeté funkci by mohlo zastřešovat politické subjekty ve svém původním politickém spektru, a tedy i v jejich původní, popřípadě i dále rozšířené skladbě.

Za Demokratický klub

Josef Srbený, předseda, Zdeněk Pavlík, jednatel, Dušan Hendrych, místopředseda, Eva Bártová, Jan Srnec, Jan Friedlaender, Josef Janoušek a další